

La calaixera prodigiosa (i II)

Radiografia del *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana* de Joan Coromines

Joan Ferrer (Universitat de Girona)

5. Aspectes del *DECat*

La fama gairebé mitològica que envolta la calaixera corominià, i el *DECat* que en deriva, ve en bona part guanyada per la pluralitat d'aspectes sobre els quals aquest diccionari forneix informació. A continuació en remarco set aspectes especialment significatius.

5.1. *Diccionari etimològic*

Coromines és un «etimòleg pur» que cerca desesperadament una solució a l'enigma de l'origen de tots els mots de la llengua. El món de les etimologies, mirat d'una manera desapassionada, sovint fa la impressió de trobar-se en un dilema irresoluble: les etimologies, si no són evidents, són impossibles. El *DECat* es lliura, a vegades, a una lluita titànica contra les etimologies que jo anomeno «impossibles». L'etimòleg exclama, a propòsit de *meravella*:

Si algú objecta que és una explicació complicada podem contestar-li que n'hi ha d'haver una o altra, i que essent indefensables totes les que s'han provat, s'imposa acceptar aquesta. (*DECat* V, 703a49-52)

En un altre passatge, a propòsit de *forest*, afirma:

¿Arribarem un dia a trobar prou documentació, en un sentit i alhora en l'altre, per dormir tranquils damunt la convicció que aquí se sumaren una filiació llatina amb una del germànic? Resta encara a veure venir. (*DECat* IV, 123a37-41)

A propòsit de *dèria*, després d'haver dedicat una colla de pàgines a seguir camins etimològics que li sembla que no acaben de portar a la solució del problema de l'origen del mot, Coromines diu:

Com es veu, l'autor d'aquest diccionari i els principals etimòlegs catalanitzants hem estat llargament rumiant sense poder ni trobar solucions que ens convencin, ni proves que demostrin en forma rotunda que es pot prescindir del tot, d'ara endavant, de gaires d'entre tantes idees. S'explica, doncs, que hàgim insistit a cercar tants

camins. En resten encara dos per exposar que semblen els més sostenibles, i de tota manera els que ofereixen més perspectives de resultats futurs més segurs, quan es trobin dades noves. (*DECat* III, 69a29-38)

El món de l'especulació etimològica, de tota manera, apassiona Coro-

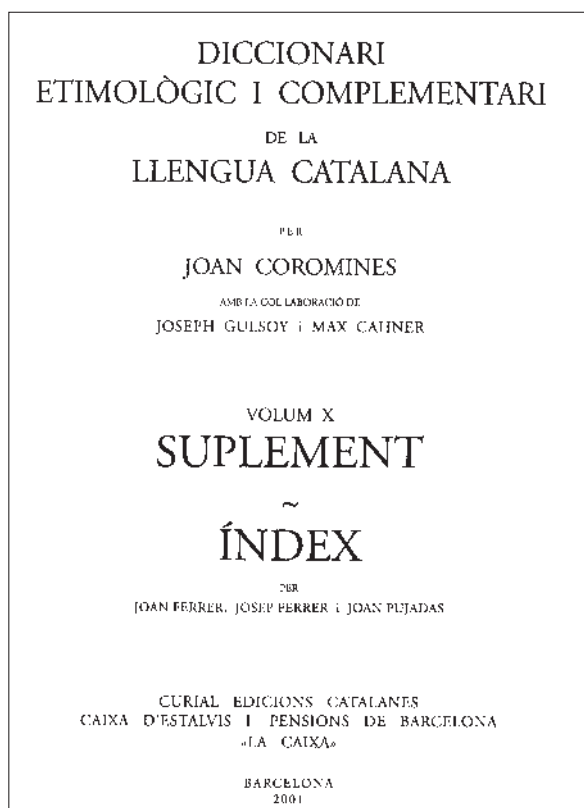
'espècie de llança que usaven els cavallers de l'edat mitjana', els textos que Coromines tria per a il·lustrar la història del mot adquireixen una volada èpica: cita el text de Desclot que parla del combat de Santa Maria d'Agost de 1285, en el moment de la croada contra Catalunya i de la victòria catalana seguida del desbaratament de l'exèrcit francès, al coll de Panissars, en temps de Pere II el Gran, fill del Conqueridor; i tot seguit cita un fragment de la *Crònica* de Muntaner que conta la història de «l'audacíssima anada a Bordeus» en què Pere el Gran proposa a En Domingo de la Figuera i a En Bernat de Peratallada que portin sengles *ascones munteres* (*DECat* I, 445b24-52).

És admirable la història del *mestre d'obres*:

Amb raó deia Puig i Ferrater: «ésser *mestre d'obres* era molt més que ésser *paleta*: era gairebé tenir una carrera» (*Cercle Màgic*, p. 484). I això fou i ha seguit essent expressió d'ús general; més general potser encara *mestre de cases*, distint del mer obrer, almenys del *manobre*, i no sempre reemplaçable pel més recent masculí *paleta*, ni pel recentíssim *aparellador* (inoït en el primer quart del nostre segle); i aquell «gairebé» de Puig no li fa poca falta, car OPou

(1575) tenia bona cura de distingir entre «*mestre* de traçar edificis: architectus» (llatí, no català encara) i «*mestre* de cases, obrer de vila: aedificator» (*ThPu.*, 164); «anem a avisà fustés – fustés y *mestres de cases*, / que vajin a fé las forcas – allí, a las Devalladas» diuen els botxins de l'heroi nacional de 1714 (*Cançó d'En Bach de Roda*, Milàf, *Romllo.*, 82.21, i ja ed. 1853); avui encara en els nostres Alps Pirineus sovint conserva l'ús abreujat de l'Edat Mitjana, a profit del de construcció: a la Vall Ferrera diuen *mestre*, i prou, per anomenar un paleta, i només si volen evitar tot equivoc hi afegeixen *mestre de paléta* (Tor, 1932) o *mestre de fe kazes* (Àreu, 1933). (*DECat* V, 634a19-40)

La informació que el *DECat* aporta a propòsit del mot *esparagol* 'caleta o port natural de refugi' és extraordinària. El mot el troba documentat en un text nàutic català publicat per Bofarull l'any 1294, en el *Consolat de mar* i en

mines fins a extrems insospitats, atès que la seva erudició il·limitada li permet d'anar obrint camins, que el lector – i el mateix autor – té la sensació que són un pur joc i plaer intel·lectual. El cas de *tenassa*, 'superfície rocosa que quasi aflora dins l'aigua o entre l'herbei' (VIII, 386a1 ss), és espectacular: Coromines arriba a proposar fins a deu camins etimològics diferents per a un mot sobre el qual no sembla que mai es pugui arribar a saber l'origen.

5.2. *Diccionari històric*

Per a Coromines la història de la llengua catalana és indèstriable de la història dels països que la parlen. En el seu diccionari la història dels mots es troba íntimament lligada amb el país. En la informació sobre el mot *ascona*

Eiximenis (*DECat* III, 660a38-57). Tot seguit, Coromines afirma:

Encara que el porten diccs. moderns (des de Lab. 1864) és sens dubte per indicació de Bofarull, que intervingué en aqueixa reed. de Lab., car no es pot dir que avui el mot sigui viu enlloc. (*DECat* III, 660a57-b1)

I tot seguit, en una nota afegida al text, aporta una d'aquelles indicacions que fan del Coromines una obra sense parió:

L'usà algun cop Ruyra: «Després vàrem entrar en un *esparagol* ombradís, on el tràngol gairebé no s'hi sentia i s'hi respirava un aire suau, agradosament enflairat de marisc», *P. de Rosa* I,24 (també I,144). Però ell mateix em digué (1936) que no ho coneixia de la llengua viva sinó de l'ús antic. (*DECat* III, 662a6-11)

5.3. Diccionari d'autoritats

En una pàgina de l'article del *DECat*, dedicat al mot *sitja*, hi trobem un recull antològic de textos literaris d'autors que per a Coromines són models en l'ús de la llengua literària:

Com es veu per aquesta cita, i més per les següents, la *sitja* masmorra era una cavitat, p.ex. oberta en la terrassa d'una fortalesa o d'un recinte amurallat, que també es podia fer servir com a dipòsit de gra: T. de Bajalta, capturat pels seus enemics, és portat a la tenebrosa i fondíssima entranya del Castell de Miravet: «Mentre esperava a la porta de la cambra - - - on els segrestadors disputaven, havia oït repetir la paraula *sitja*, i és ben segur que dipòsit de blat devia haver estat en el seu temps la fosca nau on havia anat a raure el nostre filàntrop - - -», Coromines (*Silèn*, XVI, p. 20). (*DECat* VII, 956a11-22)

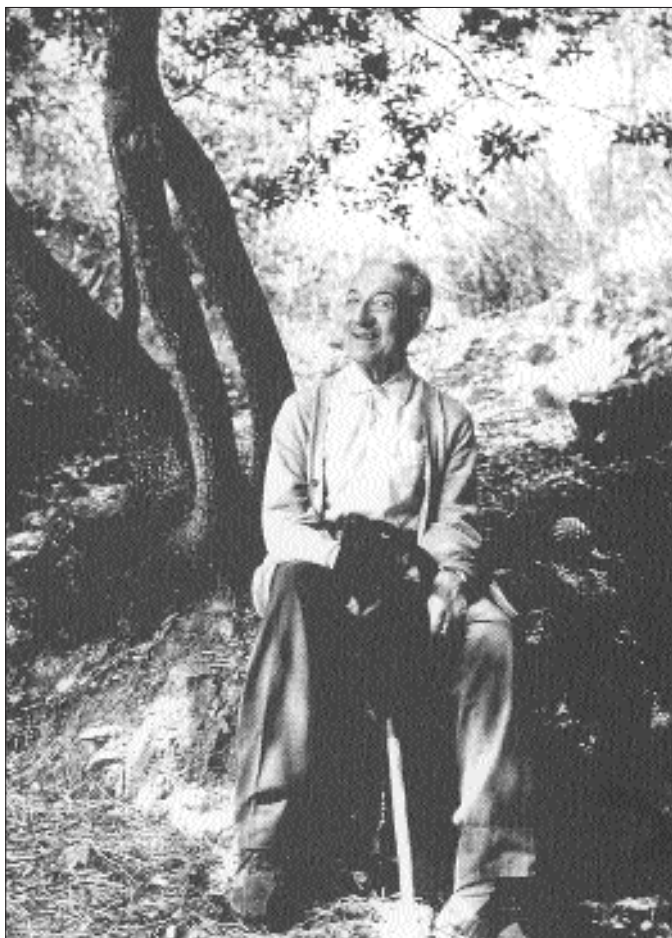
I continua una mica més avall:

A la *sitja* de les dues Balears, reduïda avui a una plaça carbonera, queden encara, si més no memòries verbals d'aquella estructura perforada en obra. Però un gran vident hi troba el símbol de la Pàtria una, de fit a fit ençà i enllà del mar: «Cap an el Nord s'aixeca el mont /dels carboners que fan la *sitja*, /y dins l'espai sense calitja, /veuen la costa de l'enfront: /.../vent de llevant boires empeny, /oh trobadors de Catalunya! /damunt la mar que los allunya, /el Puig Major veu el Montseny; /Mallorca veu el Montserrat, /y si, de nit, no se colombrà, /ulls de claror donem a l'ombra, /posem-hi focs de germandat», Alcover (endreça al 1.º Congrés Intern. d. l. Ll. Cat.,

BDLC III, 209). (*DECat* VII, 956a54-b7)

I encara un altre paràgraf d'antologia el trobem un paràgraf més ensota:

Gran element inspirador del paisatge: «Jo som la pagesa que presents te du: /jo venc de la serra, més no som per tu-. /Oh esquerpa cadena de puigs gegantins! /Ginebrons balsàmics, estepes i pins; /*sitges* que negregen sota l'ausinar, /soleiada ardenta, que besa el pinar, /ombra esmargadina del fullatge espès!... » Alcover (*La Serra*, v.94). Mallorquina només? No, que també a la terra mare n'hi ha i no ens ha

Joan Coromines descansant a l'ombra d'una alzina. Pineda de Mar, juliol de 1979 (foto del llibre *Joan Coromines 90 anys*, a cura de Josep Ferrer i de Joan Pujades)

dit versos menys forts: «.../Mes tot just assegut, el meu cor s'oprimia, /i un llunyà flabiol cap amunt m'empenyia, /o la *sitja* enlairant la blavor de son fum: /i segueixo altre cop un camí solitari, /i com du a vostre cim, jo no puc reposar-hi! /Oh muntanyes de pins coronades de llum!», Carner (*Excelsior*, 1911). (*DECat* VII, 956b28-41)

A propòsit de *picar*, Coromines escriu:

Una novella recria de tot això és la feina del tipògraf amb la màquina moderna (abans es deia *compondre* perquè llavors era qüestió de pincies i maneigs així): «Digueu a En Grau que en *piqueu* tant com pugui abans de les festes, i de seguida que ho tingui *picat*, us ho passi tot la Carmina...» (ja Fontserè havia posat aqueixa acc. c. 1945-50 al marge del seu *DOrt*). (*DECat* VI, 516b58-517a4)

Qui és aquesta «autoritat literària», citada entre cometes en aquest pasatge del *DECat*? És «el Mestre», com reverencialment l'anomenava el professor Gulsoy. Quan Coromines no té a mà altres «autoritats» es constitueix ell mateix en deu d'ús literari i fa aparèixer els seus «personatges»: el Sr. Teodor Grau, el tipògraf que va *picar* tot el diccionari, i la Sra. Carmina Garcia-Roca, gerent de Curial, que realitzava les complicades tasques de mediació editorial amb Coromines.

5.4. Diccionari dialectal

Una obra de les característiques del *DECat* conté infinita informació sobre tots els parlars de la llengua, tret de l'alguerès, que era l'únic dialecte que Coromines no coneixia de primera mà.

Són molt interessants les observacions a propòsit de *got*:

El mot ha restat sempre ben viu i popular, no solament en el camp sinó a Barcelona, i era ben erròniament que li retreien alguns (o algunes) un regust tavernari, quan jo era adolescent: allò que és tavernari és sols recórrer al mal remei del maldecaps: «un vas de vi més», «un vas més de...». Al començament del S. XIX se'n servien encara els presumits com el B. de Maldà: «un got - - - i la bulla - - -», «o un bocí de xocolata - - - per beure-hi un got d'aigua fresca» (*Col.l. d. l. B. V.*, 143, 221). Altrament el mot ha restat viu (i en part molt vigorós) a tots els dominis dialectals.

Còmicament els botiflers divisors a sou de l'Estat madrileny pretenen a Val. que «vas no és valencià sinó got» («Las Provincias», 22-IV-75, p. 23) donant a entendre, que en el val. central *got* resta vivísim, com si no hi restés igualment en el Princ.: *gòt* (amb o oberta), segueix essent el mot d'ús general fins als Alps Pirineus occidentals (pertot a Cardós i Vall Ferrera, 1932-34), per a qualsevol got d'aigua, de vi etc., i a Esterrí de Cardós designava de més una mesura de vi com un petricó, més petita que un *xau*; «gent de *gòt*» en val. merid. 'bevedors i de vida irada': «gent - - - d'esclafit y fona, de *gòt* y navaixa, y de la unglà llarga» MGadea (*T. del Xè* I,298), però igual a l'Horta, on forma part dels atuellis propis de la barraca valenciana (Sanchis Guarner, *Les Barr. Val.*, 56).

D'ús comú a les tres Illes («vasso», eiv. PzCabre.); a Menorca segons Ferrer Ginart «conserva el valor de 'cast. vaso', mentre que a Mallorca només vol dir 'cadaf de test'»: es refereix a Artà (*BDLC* XIII,238) i 160), i així sembla confirmar-ho *AlcM* (§ 2) afegint que l'expressió corrent mallorquina

és *tassó*. No hi ha, doncs, cap dels dialectes catalans on no sigui l'expressió antiga i autòctona, car fins en ross. (cf. Griera ross. i Capcir, *BDC* III, 122; IX, 40), m'explicaren a Tuès que «abans dèiem *gòt*, i ara preferim *bèir?*» (1959), occitanisme aquest que s'explica pel caràcter sagrat de *Dive Bouteille* i de la *coupo*... (*santo* o *non-sancta*). (*DECat* IV, 584a20-59)

El detalls del *DECat* arriben a l'idiolèctes dels grans lingüistes del nostre segle XX:

En F. de B. Moll pronuncia sempre *mólt ált* i fins *mólt grán* (o *mold grán*) amb dental ferma. (*DECat* V, 764b50-52)

Manuel Sanchis Guarner deia sempre *món tío*, parlant de Sanchis Sivera (1934..., 1953..., J.C.). (*DECat* VI, 77a19-21)

5.5. Diccionari normatiu

L'any 1930, Pompeu Fabrà incorporà Coromines a les Oficines Lexicogràfiques de l'Institut d'Estudis Catalans com a secretari, amb l'encàrrec de preparar els materials dialectals per al futur diccionari del IEC. L'any 1931 va enllestir un manuscrit –que ha restat inèdit– que duu per títol *Modificacions que es podrien fer a la segona edició del «Diccionari ortogràfic»*. Un altre manuscrit inèdit de Coromines, de l'any 1954, tracta de les esmenes que creu necessari fer en la segona edició del *Diccionari general de la llengua catalana* de Fabra. L'any 1956 va tenir cura de l'edició de la *Gramàtica catalana* pòstuma de Fabra. Totes aquestes tasques van fer de Coromines una figura de referència obligada en la configuració de la nebulosa que els filòlegs anomenem la «llengua normativa».

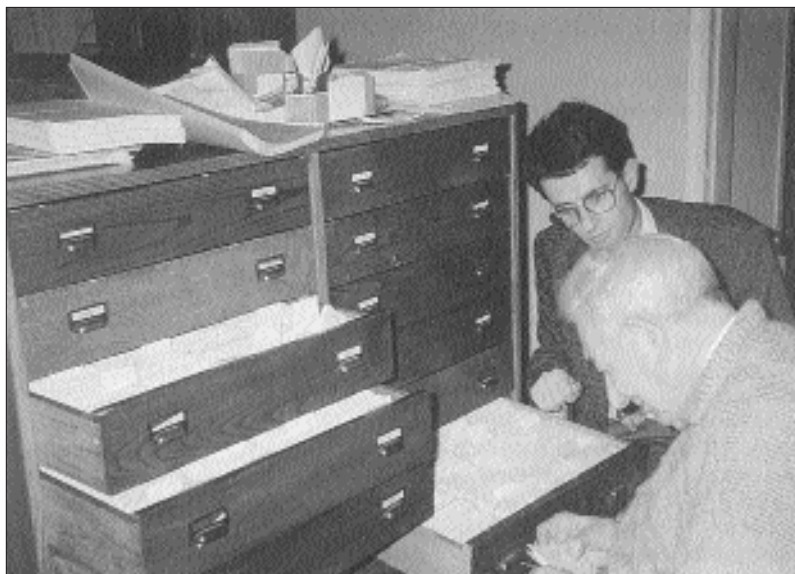
El *DECat* és ple de consideracions de Coromines sobre normativa, que ell prefereix anomenar «llengua literària»:

Avui convé distingir en la llengua literària els usos i valors semàntics propis de cada un dels tres parònims *al mig*, *enmig* i *entremig* i no negligir cap dels tres mots, puix que tots tres són vius (i àdhuc en bona part popular, si bé no sempre rigorosament distingits). En el Princ. resten vivíssims i populars *al mig* i *entremig*, almenys en la gent de llenguatge no encara empobrit o castellanitzat desesperadament; mentre que *enmig* és viu, en aquesta terra, però exclusivament literari. I tanmateix *enmig* resta també popular a les Illes i el P.Val.; i d'altra banda *entremig* flaqueja en algunes parts del Migjorn. *Enmig* per *entremig* diuen alguns mallorquins, per exemple; «–No hi ha or ni tresor per elles, sinó que em deix jeure amb ella. SENYORA: No!

CRUADA: Sí, jo jauré *enmig*, no tenga ànsia» en una rondalla recollida per AMAI-cover i que ell no gosà publicar per pudibunderia (aplaudim la rectificació d'En Moll, *Homn. a E. Serra Ràfols*, p. 46). (*DECat* V, 664b14-32)

Les intervencions de Coromines a propòsit de la conveniència normativa d'un mot o altre són constants:

Pirop 'pedra preciosa' - - - només el rossellonès Pau Berga (1911) va provar de catalanitzar-lo en el sentit d' 'amoreta, floreta', calcant el cast. piropo, i difícilment mereixia ser imitat (no neguem que molts

Joan Coromines amb Joan Ferrer i Costa, al costat de la mítica calaixera. Pineda de Mar, abril 1990 (foto del llibre *Joan Coromines 90 anys*, a cura de Josep Ferrer i de Joan Pujades)

han usat *piropo* i *piropejar* entre nosaltres, però com dubtar que *amoreta* i *floreta* són bonics i incomparablement dignes; i el verb ens és superflu, com sigui que el català tira amoretes amb més gràcia que ningú, però no s'hi dedica, ocupació dels subdits de l'«oso y el madroño»). (*DECat* VI, 555a43-55)

Des de c. 1950, alguns periodistes, i altres que volen ostentar certa «cultura» internacional (de lectors del *Reader's Digest*), s'han posat a dir o escriure *repte*, calcant servilment una de les accs. de l'angl. *challenge*, acc. que el nostre *repte* no ha tingut mai, i que els escau tant com un Crist entre quatre pistoles; quan haurien pogut dir un *imperatiu*, o un *envit*, amb molta més efectivitat, claredat i elegància, i sense pecar contra la nostra llengua i el sentit comú, i «ensenyar la cebà» d'una deplorable manca de cultura poliglòtica, i desconeixement de la llengua pròpia: *repte* no significa ni ha significat mai altra cosa que 'severa reprensió' o 'provocació ofensiva'. Val a dir que els estralls que causa la barateta revista americana a la integritat i bon gust de les llengües i l'estil llatins i europeus són pitjors i més deplorables que els de la coca-cola i els «dónuts»). (*DECat* VII, 261a46-b2)

5.6. Diccionari romànic

El *DECat* conté amplíssima informació sobre els paral·lels romànics de la majoria dels mots de la llengua que estudia, especialment sobre les llengües veïnes –castellà, parlars occitans i francès–, que són les que Coromines coneixia amb una profunditat i competència inaudites. Coromines era un gran nacionalista català; però, com a lingüista, sabia millor que ningú que el català forma part de la gran xarxa lingüística romànica i que només es pot explicar i comprendre a partir de les complexes relacions que s'estableixen amb els fenòmens lingüístics de les altres llengües de la Romània.

A propòsit de *minyó*, vegeu Coromines què diu:

El nostre mot *minyó* forma part d'un conjunt de mots molt estès per la Romània, i fins més enllà. En primer lloc l'oc. *mignonoun*, que si bé és estrany a la llengua medieval, té àmplia extensió, a Provença, Roine, Llgd. i Gasconya (*TdF*, Palay). Però no és amb el sentit català sinó el francès de «délicat, gentil, bien-aimé, préféré»; si bé justament sembla que de preferència s'aplica a nois o jovenets tendres: «veirés un enfant dous e *mignonoun*» en N. Sabòli, el

poeta de Vauclusa S. XVII; «pèr regalà lou pichounet /tan *mignonounet*» (JMonné, no sé si de Fenollet o de Prov.); els *mignoun* de la festa de Corpus d'Ais de Prov. I, com a adverbí, 'bufonament': «caussatiers *mignonounament* caussados» (1555, *TdF*); fr. *mignon* 'bufó, bonicó', documentat només des del S. XV, però mot d'ús general i prestigiós, àdhuc fora de França (la *Mignon* de Goethe...), de vegades amb degeneracions homosexuals. Però de més antic havia existit, amb no menys força, *mignot*, en el mateix sentit, i amb densa representació, des dels orígens si fa no fa, S. XII, i amb força derivats. D'altra banda l'it. *mignolo*; si bé aquest només amb els sentits especials, potser secundaris, però generals i únics, almenys en la llengua literària, de 'dit xic', i 'borró de l'olivera etc.'.

La forma s'allunya més, però el significat, importància i antigor torna a ser el català, en el port. *menino* 'nen, noieta', *menina* 'nena, donzelleta', mot antic i general en l'idioma (encara que fou un poc usat en castellà en el S. XVII, és només amb consciència d'un portuguesisme admès a la Cort de Castella en sentit palati, degut a la unió amb la monarquia portuguesa, però de fet no fou mai un mot castellà). (*DECat* V, 694b14-45)

5.7. Diccionari corominiànic

A mesura que preparàvem els índexs del *DECat* vam anar recollint

totes les particularitats de l'estil de Coromines que fan d'aquest diccionari una obra única en la història de la lexicografia. El volum extensíssim resultant permet d'entendre per què una obra que en aparença ha de ser un conjunt de totxos erudits i avorridíssims sigui una obra plena de vida, on l'autor, amb una prosa brillantíssima, explica històries sorprenents: la seva infantesa a Sant Pol (V, 746a24); una recepta de cuina: el romesco (V, 622b45); fragments de les seves memòries en tornar de l'exili (VI, 699a57) o una història familiar (IV, 76b30).

També explica una rondalla:

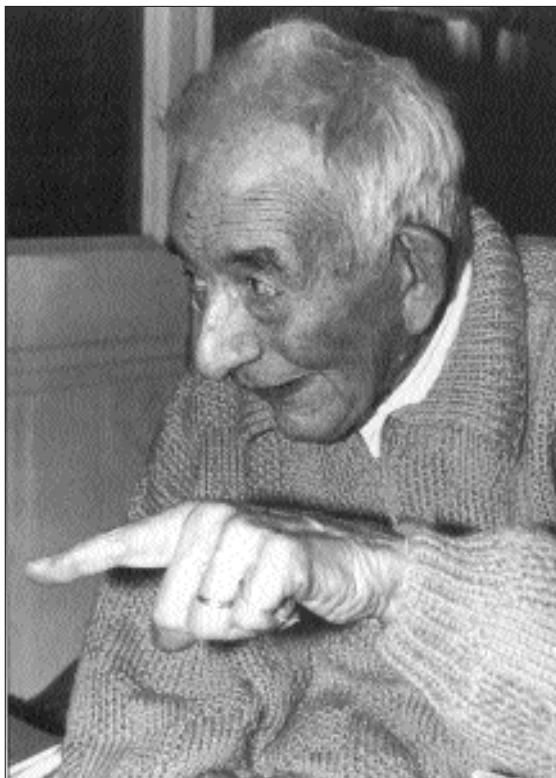
+Sastràs, no augmentatiu sinó despectiu en els dos vessants dels Pir. Or: contenen a La Menera que un satre cobejós tractà amb un home negre, que aparegué amb un sac de faves, i aquest li digué que l'hi donava i encara el portaria a coll si es ficava ell mateix en el sac, com ho féu, per gran camí; però, de cop, sentint el diàleg: «-On vas /Satanàs /tu i el cabàs? /-Porto el sastràs», exclamà: «-Valga'm les tèmpores de Sant Tomàs! -Bé et valdran... si fetes les has. -Fot-em les faves al cul i toca'm el nas!»; i amb un esforç aconseguí saltar, i encara corre (1960). (DECat VII, 715b14-24).

6. Consideracions finals

El *DECat* és una obra única dins el gènere dels diccionaris científics de qualsevol llengua. Es presenta fonamentalment com un diccionari etimològic de la llengua catalana, però en realitat va molt més enllà del que promet en el títol. És, certament, una obra que investiga sobre l'origen dels mots, però quan topa amb la barrera de la foscor etimològica desplega tota la bateria de recursos especulatiu de què disposa l'autor a fi d'intentar fer llum en les tenebres lingüístiques pre-romanes –la llengua sorotàptica– o en la indefinició dels parlars romànics d'època islàmica –el mossàrab–. Els lectors, davant les especulacions etimològiques del *DECat*, sovint tenen la sensació que naveguen sense brúixola per mars inconeguts, i quan han acabat el trajecte no saben definir amb certesa l'estatut científic del camí seguit; en qualsevol dels casos la ruta marcada per una erudició i una imaginació sense límits és sempre sorprenent.

El *DECat*, però, és una obra complexa que va molt més enllà de la investigació etimològica: és un diccionari històric de la llengua, un diccionari

d'autoritats –tant de literatura elevada com popular–, un diccionari dialectal, que aporta l'immens cabal d'informació sobre tots els dialectes de la llengua que l'autor va arribar a aplegar en les seves enquestes al llarg de tot el territori de la llengua; és un diccionari que aporta les opinions de l'autor i el pes de la seva autoritat sobre la llengua

Joan Coromines, a Pineda de Mar, octubre de 1994 (Joan Coromines 90 anys a cura de Josep Ferrer i de Joan Pujadas)

que ha de ser normativa.

El *DECat* conté una amplíssima informació sobre les llengües romàniques, especialment sobre el castellà, els parlars occitans i el francès, llengües que l'autor va arribar a conèixer amb una amplitud i profunditat extraordinàries.

El *DECat* és el resultat de la redacció de les cèdules de la calaixera que Coromines començà a aplegar cap a l'any 1922. A finals del 2001, gairebé vuitanta anys més tard, sortí a la llum el volum X i darrer que contindrà els índexs lexicogràfics catalans d'aquesta obra prodigiosa. Per damunt de tots els encerts i de tota la informació de caràcter lingüístic que aquesta obra conté, hi ha un estil –el que he anomenat corominiànic– que fa que sigui una obra única en el món. Aquest estil és compost d'una prosa

magnífica, noble però no gens afectada; d'una selecció de fragments de literatura culta i popular, des de l'època dels orígens literaris de la llengua fins a principis del segle XX; juntament amb la manera de ser pròpia de l'autor, sempre disposat a recollir anècdotes més o menys pintoresques, com ara la dels *tudons* que esdevenen *títols* (servidor, diu, com Coromines: perdoneu, lectors: *DECat* VIII, 921b21), a repartir garrotades filològiques i a posar, per exemple, endevinalles a les persones que llegiran el text:

De qui és aqueix sonet?:

El *DECat* deu ser l'única obra d'erudició lingüística que, per totes aquestes raons, ha esdevingut una obra veritablement popular, a estones «més divertida que les novel·les de lladres i serenos», com solia dir Salvador Espriu.◆

«M'han dit que se n'ha anat i no el tornaré a veure: hores de joventut, qui us podria oblidar! Si per tornà-us a haver ens haguéssim d'acureure uns àngels de maldat, sabríem refusar?

Pro mai més del candor la flaqueza robusta ni a un cos renovellat no podria tornar. Primer que no arraulir-me a una ànima vetusta, membres de vell amb cor de jove, vull servir.

I quan els ulls ja es cloguin a l'última esperança, emportant-me amb ses ales celeste galivança, no em treguis, *Il·lusió*, del teu excels sojorn.

Que el Màgic eternal, pintor de primaveres, panteixant se m'endugui en àuries quimeres; viure així em sigui dat encara el darrer jorn!», 1970. (*DECat* V, 317b11-24)